

Beheren openbare ruimte (BOR)

HVC is in 23 gemeenten actief in het beheren van de openbare ruimte.

In 23 gemeenten is HVC actief in het beheren van de openbare ruimte. De BOR-taken die we uitvoeren zijn divers: we vegen, we legen afvalbakken en we beheren onkruid en plaagdieren op een milieu- en diervriendelijke manier. Maar ook zorgen we voor veilige wegen en voet- en fietspaden door bij sneeuw en gladheid de wegen begaanbaar te houden. Andere BOR-taken zijn kolkenzuigen, plaats en legen van bladkorven, schoonspuiten van objecten en hondenpoepzuigen. Dit wordt zoveel mogelijk met duurzame, elektrische voertuigen gedaan.

Uitbreiden duurzame onkruidbeheersing

De inzet van chemische bestrijdingsmiddelen voor het bestrijden van onkruid is al enige jaren verboden. Er zijn alternatieven, waarvan onkruidbestrijding met heet water en vegen de meest duurzame optie is. HVC voert dit in samenwerking met Groen Punt BV in de periode maart tot en met november uit voor 8 aandeelhoudende gemeenten. Sinds 1 januari 2023 voert HVC deze werkzaamheden uit voor de gemeente Medemblik en de gemeente Purmerend (gestart met 2 wijken). Vanaf 1 januari 2024 voert HVC deze werkzaamheden uit voor de gemeente Den Helder. Het verwarmen van water gebeurt nu nog in een mobiele ketel die op locatie wordt gestookt waarna het hete water wordt overpompt in tankwagens van HVC. Na circa 4 uur is de tank leeg en moet opnieuw worden geladen met heet water. Om de huidige capaciteit te vergroten en om de onkruidbeheersing nog verder te verduurzamen gaan we een warmwatertankstation (WWT) bouwen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van restwarmte uit de afvalenergiecentrale. Naar verwachting wordt het tankstation in de zomer van 2024 in gebruik genomen.

- BOR-taken bij 23 gemeenten
- diensten: vegen, legen afvalbakken, bestrijden onkruid en plaagdieren, zorgen voor veilige wegen, voet- en fietspaden, begaanbaar houden van wegen bij sneeuw en gladheid, kolkenzuigen, plaats en legen van bladkorven, schoonspuiten van objecten en hondenpoepzuigen

Natte winter en storm Poly zorgen voor veel werk

De winter van 2023 was mild en gaat de boeken in als het natste jaar sinds 1906. In totaal is er in 2023 85 keer uitgerukt voor sneeuw en gladheid. Op 5 juli kregen we bijvoorbeeld met storm Poly te maken met een van de zwaarste zomerstormen in ruim vijftig jaar. Dit heeft tot grote overlast in het hele land gezorgd en tot veel extra werk geleid om alle bomen, bladeren en zwerfafval op te ruimen.

Tegengaan van zwerfafval

Om zwerfafval te verminderen is in 2023 een aantal proeven gestart. Tijdens de Landelijke Opschoondag op 18 maart is bijvoorbeeld in gemeente Den Helder het startsein gegeven voor inwoners om zich aan te melden als zwerfafvalvrijwilliger via de website van HVC. Iedere aanmelder krijgt een zwerfafvalpakket met daarbij een kaart met hotspots van zwerfafval in de gemeente. Ook gemeente Velsen is gestart met deze proef. In gemeente Medemblik is in november gestart met een lichtprojectieproef om te voorkomen dat plastic zakken te vroeg buiten worden gezet. Deze zakken kunnen wegwaaien of worden stukgemaakt door meeuwen of ongedierte en leiden tot zwerfafval. Op drie locaties zijn speciale lampen geplaatst. Deze lampen projecteren een oranje of blauw vlak op de grond.

Afvalcoach Thea met leerlingen voor zwerfafvalproject Den Helder

Brandt het oranje licht, dan mag het plastic, blik en drinkpakken worden buitengezet. Is het licht blauw, dan is het tijd om het papier en karton bij de desbetreffende container te zetten.

Veiligheid

Binnen de afdeling Beheer openbare ruimte (BOR) hebben zich 4 ongevallen met verzuim voorgedaan. In 2022 waren het er 2. In 2023 zijn de praktijkinstructies voor de medewerkers verder geautomatiseerd. Voor het verhogen van het veiligheidsbewustzijn zijn de medewerkers gestimuleerd om preventieve risicomeldingen te registreren. Vervolgens worden er passende maatregelen genomen om het genoemde risico te mitigeren. Dit zorgt uiteindelijk voor minder ongevallen.

Vergisting en compostering

Vruchtbare compost voor de bodem en groen gas om het huis te verwarmen.

Gft en de etensresten van inwoners verwerken we in onze installaties in Purmerend en Middenmeer tot groen gas en compost. Groen gas leveren we als duurzame energie aan het openbare net en compost wordt door deze recycling gebruikt als bodemverbeteraar door de landbouw.

Vruchtbare compost voor de bodem en groen gas om het huis te verwarmen

In 2023 hebben we 207,1 kiloton groente-, fruit- en tuinafval en etensresten ontvangen en verwerkt (2022 194,6 kiloton). Hieruit hebben we in totaal 84,8 kiloton compost (2022 80,3 kiloton) geproduceerd. Onze Keurcompost wordt door agrariërs gebruikt om de vruchtbaarheid van hun bodem te verbeteren. In onze groen gasinstallatie hebben we 4,1 miljoen m³ groen gas geproduceerd, goed voor het gemiddelde gasverbruik van 3.500 huishoudens (2022 4,2 miljoen m³).

Gft is sleutelstroom voor Nederlandse recycledoelstellingen

Gft is voor de landelijke overheid een 'sleutelstroom' om recycledoelstellingen en een circulaire economie voor huishoudelijk afval te realiseren. Ondanks de gescheiden inzameling van gft(e) bestaat helaas nog steeds een derde van het huishoudelijk restafval momenteel nog uit organisch afval. Een gemiste kans, want hiermee gaan belangrijke stoffen (nutriënten, vezels) voor de bodem verloren, terwijl een goede en vergaande bronscheiding veel compost (en biogas) oplevert. Een toenemende inzet van zowel Rijksoverheid als gemeenten om deze recycledoelstelling te realiseren leidt tot een toenemend aanbod aan gft(e). Vanwege dit groeiende aanbod én onze wens om de composteerinstallatie in Middenmeer te moderniseren, heeft HVC afgelopen jaar plannen uitgewerkt om de gft-verwerkingsinstallatie in Middenmeer te moderniseren en de totale

verwerkingscapaciteit uit te breiden in Middenmeer met 60 kiloton. Hier gaan we de processen binnen uitvoeren en waardoor geurbronnen verminderen. Ook zijn we hierdoor zelf beter in staat om de reststromen op de locatie op te werken tot compost en biomassa. Dit levert milieuwinst op. In 2023 is een bouw- en milieuvergunning aangevraagd en parallel aan deze vergunningsprocedure is een aanbestedingsprocedure gestart. In de loop van 2024 verwachten we het investeringsbesluit te kunnen nemen.

Land- en tuinbouw gebaat bij schone compost

De kwaliteit van ingezameld groente-, fruit- en tuinafval wordt minder en blijft een aandachtspunt. Het gft is in de loop der jaren steeds meer vervuild met materialen die er niet in thuishoren, zoals glas, (bio-)plastic, metaal, textiel en batterijen. Dit is ook bij andere composteerbedrijven in Nederland zichtbaar, en steeds meer inspanningen en investeringen zijn nodig om de verontreiniging eruit te halen. HVC controleert al het binnenkomende gft bij ontvangst en geeft feedback aan gemeenten via onze collega's van de inzameltak over de kwaliteit en de noodzaak tot vermindering van de vervuiling. Vorig jaar hebben we in Middenmeer 46 keer en in Purmerend 5 keer een vracht afgekeurd omdat er sprake was van meer dan 15% vervuiling. Zo'n vervuilde vracht moet worden verbrand in de afvalenergiecentrale. Dit is vanuit milieu-optiek niet wenselijk en het is ook duurder. Continu

groen gas en compost in het kort 2023

- installaties in Middenmeer en Purmerend
- verwerkt: 207 kton gft en etensresten
- groen gas: 4,1 miljoen kuub.
Goed voor gasverbruik van circa 3.500 huishoudens per jaar
- compost: 85 kton

“schone compost is waardevol voor de Hollandse bodem waarop **agrariërs** onze groenten telen”

André Bout

Plantmanager Groen Gas en Compost

overleg en feedback met de ketenpartners moet deze situaties zo veel als mogelijk voorkomen en we willen de vervuilingstrend ombuigen. Juist vanwege onze contacten met agrariërs weten we immers hoe waardevol schone gft-compost is voor de Hollandse bodem waarop onze groenten worden geteeld.

Veiligheid en certificering

Op onze composteringsvestigingen zijn in 2023 geen ongevallen met verzuim geweest. Bij twee incidenten is eerste hulp door de eigen bedrijfshulpverlening toegepast. Het veiligheidsbewustzijn onder medewerkers is goed en dit zien we terug in het aantal preventieve meldingen van onveilige situaties en handelingen (2023: 62 en in 2022: 46). Het aantal schademeldingen is ten opzichte van 2022 licht gestegen van 14 naar 15. Vorig jaar zijn er 4 brandmeldingen geweest, tegenover 1 in 2022. Het ging hier om voorwerpen die vlam hebben gevat tijdens het voorbereiden van gft in Middenmeer. De maatregelen uit de interne audits, veiligheidsbijeenkomsten- en 'good housekeeping'-rondes zijn adequaat opgepakt en binnen de geplande termijnen uitgevoerd. De veiligheidsinstructies van de locatie in Purmerend zijn het afgelopen jaar geactualiseerd. De jaarlijkse externe audits voor Keurcompost, NTA8080 en ISO zijn uitgevoerd en het bevoegd gezag heeft op beide locaties de naleving van de milieuvergunningen gecontroleerd. Afgelopen jaar hebben we in Middenmeer 6 geurklachten ontvangen van

omwonenden ten opzichte van 7 in 2022 en 16 in 2021. Hiervan was één melding te herleiden naar HVC (5 in 2022 en 6 in 2021). We willen uiteraard zo min mogelijk geur- en geluidsklachten, daarom snuffelt er periodiek een extern geurpanel op beide locaties en worden geurgevoelige activiteiten in onze bedrijfsvoering zodanig uitgevoerd dat geuremissies zo goed als mogelijk worden voorkomen.

Communicatie en dialoog met de omgeving

Door omwonendenoverleg, kijkdagen en compostdagen proberen wij een goede en betrouwbare 'buur' te zijn voor onze omgeving. HVC heeft net als vorig jaar een kijkdag georganiseerd samen met Afvalzorg om inwoners te laten zien wat er op de locatie gebeurt. De jaarlijkse compostdag in maart is succesvol verlopen. We hebben aan onze inwoners en tuinverenigingen, tezamen met onze aangesloten gemeenten, ca. 61% meer compost kunnen uitreiken dan het jaar ervoor (2023: 5,7 kton versus 2022 3,5 kton).

Compost scheppen op de jaarlijkse compostdag